

Staritrg kot srenja meri 1199 oralov zemlje, šteje 110 hiš s 582 prebivalci. Fara ima 2280 duš.

Podnčni listki 2. Lev mesojedec ima mavhast trebuh. Drobovina mu je samo 3krat bolj dolga od njegovega trupla. Vol senojedec pa ima 4 trebuhe in drobovino ali čreve 28krat dolgše, kakor je njegovo truplo. Človek stoji med obema na sredi. Ima sicer primerno velik trebuh, vendar čreve raztegnjene so le 7—8krat tako dolge, kakor je on sam. Natura mu tedaj za živež ni odmerila mesa, kakor levu, ne trave, kakor volu, ampak sadovje in zrnje. Še le s pomočjo ognja je človek postal stvar, ki se živi od rastlinstva in živalstva. Temu pritrjuje sv. pismo. V paradizu je človek jedel od sada dreves, Kajn je bil prvi poljedec in še le po vesoljnem potopu beremo o silnem lovcu Nimrodu.

Narodi, ki žive o lovstvu in ribstvu, spadajo med najbolj surove in borne ljudi. Iz med njih so nam še najbolj znani ubogi Indijanci v Severni Ameriki. Živijo se večidel o bizonu ali ameriškem turu ali volu, ki ga lovijo po neizmernih planjavah. Skoro vsak del ove živali umijo porabiti. Iz kockaste dlake na prednjem delu bizonovega života delajo plašče, iz usnja šotore, odeje, sedla, jermenje in debelejšo obleko. Iz rogov izdelujejo žlice, iz kosti kije in drugo orodje. Žile njim služijo za tetivo na lokih in za cvrtn; iz griv delajo vožje in vrvi, možgane porabijo za čreslovino in parklje za klej (kelje).

Lovci morajo biti čvrste postave, pogumni in spretni ljudje. Ribarji imajo menje težko premagati. Starodavni Ihtijofagi ob rudečem morji druga niso vedeli, kakor na povoden čakati in po odtoku vodá zaostale ribe loviti in pobirati. Pogosto so taki narodi lovci in ribarji ob enem. Tudi porabijo za živež, karkoli natura sama ob sebi ponuja: sad, jagode, korenine, katere časih hrčekom proč jemljejo. Nekdajni ljudje na Laškem so želod jedli. Eskimovci vživajo kisleco, Botokudi divji rajž, Tonguzi v Sibiriji nekav mah. Tu pa tam se začenjajo taki narodi pečati s poljedelstvom; vendar le samo ženske.

Pri lovskih narodih je časih živeža v črezobilni meri, drugokrat pa strahovito pomanjkanje trpijo. V Kamčatki je v spomladi toliko rib, da reke napnejo, kedar iz morja v nje vhaajo. Lovijo njih z golo roko. Nasproti pa je ob koncu zime časih silno pomanjkanje. V Sibiriji se imenuje februar naravnost: gladni mesene. Ameriški pragozdi so polni zverine; in vendar se časih po njih več dni potuje, preden se na kako žival naleti. Zato beremo, kako tamošnji prebivalci časih mastno zemljo hlastno pogoltnejo, da le nekoliko presilni glad vtolažijo.

Čudna pa je tukaj ta posebnost, da lovski narodi in ribarji ob času obilnosti ne mislijo na prihodno gotovo pomanjkanje. V nam nezapodljivi lahkomisljenosti zapravijo in potrošijo enkrat

vse, poznej pa gladu umirajo. Podobni so tistim Haložanom, ki po zimi pri gostiji pojejo celo svinjo od rilca do repca, po letu pa uživajo nezaheljeno ali nezačinjeno. Marsikatera indijanska rodbina zapije enkrat vse, kar je denarjev dobila za 1400 lepih bizonskih jezikov. Na večer od Karajba ne dobiš njegove postelje za živi svet ne; drugo jutro ti njo da za steklen biser ali grolčiko. Indijanci dobro umijo živali krotiti. Toda koristnih si nikoli ne vkrotijo, večidel le papige in upice. Koristne živali umijo le loviti in moriti.

Razne stvari.

(*Ptujska narodna čitalnica*) ima v četrtek 13. maja svoj redni letni občni zbor, in sicer po popoldne ob štirih. Dnevni red: a) poročilo dosedanjega odbora o stanji in delovanji društva; b) volitev predsednika, šesterih odbornikov in treh namestnikov. Po volitvi društvena zabava. Odbor.

(*Okrajna posojilnica v Ljutomeru*) je v pretečenem letu vse skupaj prejela 94.147 fl. (gračka hranilnica je posodila 14.000 fl., udi so vložili 3904 fl., neudje pa na obresti: 42.690 fl.) — izdala je 91.871 fl. Gotovine je tedaj ostalo 2275 fl. K temu imetju se ima doštovati 80.585 fl. na menjicah, od inventara 400 fl. Vse imetje znaša 83.260 fl. 93 kr.

(*V Makolah*) stavijo novo šolo za 21.000 fl., v Lembahu pri Mariboru pa za 23.000 fl. Tudi prav, vsaj imamo dobre letine in denarjev kot listja in trave!

(*Ubili*) so nepoznani morileci Antona Voduseka, sina posestnika v Drašjivesi pri Celju in sicer pred očetovim hramom ob 9. uri na večer.

(*Ogenj*) se je vnel v gozdu g. Vukoška v Zrečah. Blizo 100□ sežnjev ga je pogorelo. Drugo so Dobrovčani obranili.

(*Velik požar*) je nastal v Podovi v škednu krčmarja Fr. Lašiča. Ogenj se je tako naglo širil, da niso zamogli živine oteti. Zgorelo je 7 goved, 3 konji in 1 svinja. Tudi 3 sosedji so pogoreli. Tri hiše bile so zavarovane za 1500, 1000 in 300 fl. Škoda se ceni na 8000 fl. Lašiča so tudi ne dolgo okradli ter mu vzeli 2 krmiljenki in vse meso, špeh in klobase.

(*Za realno gimnazijo v Ptuj*) se letos potrebuje 12050 fl. Mesto bi rado dobilo višjo gimnazijo, ali ministri nečejo privoliti.

(*Opozorujemo*) č. bralce na denašnji inserat ali oznanilo zastran gračke vzajemne (wechselseitigen) zavarovalnice zoper ogenj!

(*3 bogoslovci*) mariborski tretjoletniki morajo pretrgati nčenje in pripravo na ordinacijo, ter 15. t. m. iti k vojaškim vajam.

(*Nek kmet*) je znanemu vojaškemu komisarju naprej dal 200 fl., da sina vojaščine reši. Ali bilo je zastonj. Žalosten toži kmet: o moj France, moj France, o moja stotaka. . . . Komisar ga to-

laži rekoč: le za eden las nam je šlo navskriž. Vendar, oče, če ste voljni za Franceta kaj storiti, bomo poskusili ga od vojaščine „proč“ spraviti. Kmet se poprasne za ušesi in pravi: naj bo, eden stotak še vržem, ali gospod, sedaj bodete pa Vi poprej storili svoje, in jaz bom potem storil svoje. Kaj ne?

(*Otrok v šoli umrl*) je 2. maja pri sv. Križu pri Slatini vpricho součencev.

(*Ormuški nemškutarški učitelj*) vedno tišči na to, da bi se v 3 razredu vse nemško podučevalo, akoravno dobiva od 600 ormuških Nemcev le malo učencev. Morebiti se hoče nekdi prikupiti in na višje splezati.

(*Za društvo duhovnikov*) je plačal č. g. Einsiedler 31 gl.

(*Spremembe v Lavantinski škofiji*) Č. g. Jožef Kukovec pride za namestnika v š. Andrej v sl. gor.; — Jožef Sinko za kaplana v š. Lovrenc v sl. gor. in Ivan Kunce za 2. kaplana k sv. Križu pri Ljutomeru. — Kaplanija v Muti ostane začasno izpraznjena.

(*Dražbe*) 7. maja Katar. Kmetičevo v Račah, cena 2390 fl. (drugič). — 11. maja Franc Matjašič v Trnovcih, 925 fl. (tretjič) in Neža Vauhnik v Frauheimu, 3968 fl. (tretjič). — 13. maja Matij. Godler pri sodnji v Brežicah 1615 fl. in Anton Levak v Artičah, 4560 fl. (tretjič). — 18. maja Mart. Prevalnik v Dobrovi, 1800 fl. — maja Jož. Detiček v Štatenbergu 1000 fl. — Jož. Novak v Žerovincih, 2044 fl. — Prostovoljno razkosanje posestva Marije Zelcar v Rupčah bo 10 maja.

Loterijske številke:

V Gradcu 1. maja 1875: 51 74 15 18 19

Prihodnje srečkanje: 15. maja 1875.

Najnovejši kurzi na Dunaju.

	fl.	kr.
Zedinjeni drž. dolg (100 gl.) 4 gld. 20 kr. %	70	45
Upne (kreditne) srečke po 100 gl. prvotne vrednosti, brez obresti, pa s 4kratnim srečkanjem	165	—
Ažijo srebra	103	15
„ zlatá	5	26

Tržna cena pretekli teden	V Mariboru	V Ptuj	V Celju	V Varaždinu
Pšenice vagan	4 59	4 50	5 —	—
Rži	3 60	3 45	4 —	3 10
Ječmena	3 70	3 —	2 40	2 60
Ovsa	2 30	2 —	2 60	1 90
Tursice (koruze) vagan	3 —	2 80	3 20	2 55
Ajde	2 50	2 50	3 —	2 25
Prosa	—	3 20	3 20	—
Krompirja	1 70	1 35	2 —	1 66
Sena	1 70	2 —	1 —	1 80
Slame (v šopkih)	1 40	1 40	— 80	1 30
„ za steljo	— 80	1 —	— 60	—
Govedine funt	— 25	— 26	— 26	— 24
Teletine	— 26	— 24	— 26	— 22
Svinjetine	— 29	— 28	— 36	— 28
Slanine	— 35	— 32	— 36	— 40

PRIPOROČILO.

4-4

Anton Nowak,

bukvovezar

na glavnem trgu v Mariboru

priporoča svojo bogato zalogo mnogovrstnih

molitvenih bukvic

v slovenskem in nemškem jeziku, med temi „Tomaža Kempčana: Hoja za Kristusom“ ter velja:

1 knjiga, nevezana	fl.—50
1 „ vezana, z usnjatim hrbtom	„—90
1 „ vezana z usnjem	„1.15
1 „ z usnjem vez. in zlatim obrezem	„1.45
1 „ z chagrain-usnjem vezana	„2.—

Kedor si omisli 12 nevezanih knjig dobi 1 knjigo povrh. — Oni pa, kateri jih naročajo po 6 vezanih knjig, dobijo 15 odstotkov obresti.

Tudi se priporoča slavnemu občinstvu za izdelovanje

vsakovrstnih del,

katera bukvoezarju pripadajo.

Mogoče mu je taka dela naglo in okusno dovršiti, ker ima v ta namen naj-novejše orodje in mašine.

1-18

Božjast,

(sv. Valentina ali veliki beteg) ozdravlja pismeno zdravnik **Dr. Killisch** v Draždanih (Dresden), Wilhelmsplatz 4. (poprej v Berlinu). —

Stoterim je že bilo pomagano!

2-3

Priporočba.

Dobil sem celo novo zalogo

mineralnih tekočin,

ter njih občinstvu priporočujem sedaj, ko se z njimi mnogo ljudi vrači.

Ob enem naznanjam, da se pri meni dobiva najboljši sir ementalški, švarcenberski in grogov, potem laške (iz Verone) in ogerske salame, raznovrstno kavo, sladkor, pravi ruski in kitajski čaj, rum iz Jamajke, paromlinska moka itd. po naj-nizji ceni.

Konrad Grilwitzer,

v stolni ulici in na velikem trgu

v Mariboru.